

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΣΤΕΡΕΑΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΒΔΑΣ

ΛΙΜΝΗ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΙΟΡΔ

ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Δωρεάν Βαρκάδες | Περιηγήσεις | Διαδρομές

2023

Φάνης Σπανός Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας

Η λίμνη των Κρεμαστών ενώνει δύο Περιφέρειες και τέσσερις Δήμους και με την απaráμιλλη ομορφιά της, μας παροτρύνει να συνεργαστούμε, να δουλέψουμε εντατικά και μεθοδικά για να αναδείξουμε αυτό το μοναδικό οικοσύστημα. Είναι καθήκον μας να διαχειριστούμε και να αναδείξουμε αυτόν τον ενεργειακό και οικολογικό θησαυρό, τηρώντας πάντα τη λεπτή ισορροπία μεταξύ των αναπτυξιακών παρεμβάσεων και του σεβασμού στη Φύση. Για να κατακτήσουμε τον στόχο μας, ρίξαμε... γέφυρες και συνεργαστήκαμε με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και με τους δήμους Καρπενησίου, Αγράφων, Αγρινίου και Αμφιλοχίας. Έχουμε ετοιμάσει μια σειρά από δράσεις Ναυταθλητισμού, Πολιτισμού, Πρωτογενούς παραγωγής, Ψυχαγωγίας, αλλά και δωρεάν περιηγήσεις με σκάφος και σας περιμένουμε όλους για να γνωρίσετε τον τόπο μας. Σας περιμένουμε να τις απολαύσετε! Να ζήσετε τη Στερεά Ελλάδα στην πιο συναρπαστική της μορφή.

Αριστείδης Τσιός Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ευρυτανίας

Φίλες και Φίλοι,
Έχοντας ως στρατηγικό στόχο την ανάδειξη και αξιοποίηση της Λίμνης Κρεμαστών, για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά αναλαμβάνουμε την πρωτοβουλία της δρομολόγησης δωρεάν περιηγήσεων με σκάφη, έτσι ώστε, τόσο οι επισκέπτες όσο και οι κάτοικοι της περιοχής να γνωρίσουν τον υδάτινο αυτό πλούτο από κοντά.

Φέτος για δεύτερη φορά στις δράσεις μας συμμετέχουν οι δήμοι Καρπενησίου, Αγράφων, Αγρινίου και Αμφιλοχίας καθώς και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, κάνοντας έτσι το πρόγραμμα της δράσης μας εκτενέστερο και εμπλουτισμένο και με εκδηλώσεις. Επιπλέον την φετινή μας δράση τη συνοδεύουμε με ένα χρηστικό και συνοπτικό τουριστικό οδηγό που παρουσιάζει, με επίκεντρο τη Λίμνη Κρεμαστών, μνημεία, τοπία, και διαδρομές με σκοπό την ανάδειξη του ιστορικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής. Σας περιμένουμε!!!

Αλέξης Καρδαμπίκης Δήμαρχος Αγράφων

Λίμνη Κρεμαστών ένας τόπος ασύλληπτης ομορφιάς. Μολονότι τεχνητή λίμνη, αποτελεί ένα αριστουργηματικό φυσικό τοπίο και έναν αγαπημένο προορισμό για πολλούς τουρίστες που την επισκέπτονται φανατικά. Φωλιασμένη ανάμεσα σε επιβλητικά βουνά, όποια εποχή και να την επισκεφτείτε θα σας συναρπάσει. Ντυμένη με το πράσινο της φύσης άνοιξη και καλοκαίρι και με τις καφεκόκκινες αποχρώσεις των φύλλων που αργοπεθαίνουν το φθινόπωρο και τον χειμώνα, θα ανακαλύψετε πως η ομορφιά της είναι μοναδική. Περπατήστε στις όχθες της και ανακαλύψτε στα πρασινογάλαζα νερά της πελώρια πλατάνια, βυζαντινές εκκλησίες, πέτρινα γεφύρια, ειδυλλιακά κιόσκια. Γαλήνιο τοπίο, καταπράσινη οργιάζουσα φύση, εξαιρετικά και μοναδικά αρωματικά φυτά, πλήθος πουλιών και ζώων θα σας κερδίσει με την πρώτη ματιά. Η χλωρίδα κι η πανίδα γύρω από τη λίμνη των Κρεμαστών είναι ασύλληπτη ενώ το τοπίο ολόγυρα εξωπραγματικό. Αφεθείτε στην απλότητα του τοπίου και επισκεφτείτε τα γραφικά χωριουδάκια, τα εκκλησάκια και τα μοναστήρια απίστευτης ομορφιάς που απλώνονται γύρω από τη λίμνη. Αφήστε πίσω σας τις εξουθενωτικές εικόνες της πόλης και επιδοθείτε στην αγαπημένη σας δραστηριότητα που μπορείτε να απολαύσετε στον συγκεκριμένο προορισμό. Χαθείτε στη μαγεία της φύσης περπατώντας στα μονοπάτια της περιοχής, εξερευνήστε τον τόπο με ποδήλατο ή ακόμα δοκιμάστε να ιππεύσετε ένα άλογο. Εδώ μπορείτε να κάνετε μια βόλτα μέσα στη λίμνη με βάρκα, καγιάκ ή απλά να φωτογραφίσετε τις ομορφιές της περιοχής. Οι επιλογές είναι αμέτρητες. Ταξιδέψτε σε μια από τις ωραιότερες λίμνες της Ελλάδας και αφήστε το υγρό στοιχείο και το πράσινο του δάσους να σας μαγέψει σε ένα ταξίδι που θα σας μείνει αξέχαστο.

Νίκος Σουλιώτης Δήμαρχος Καρπενσίου

Σας καλωσορίζουμε στη Λίμνη Κρεμαστών, σε ένα μοναδικό περιβαλλοντικό στολίδι της περιοχής μας! Ο Δήμος Καρπενσίου στηρίζει κάθε προσπάθεια αξιοποίησης και ανάδειξης του φυσικού μας πλούτου! Στηρίζουμε τις Βαρκάδες που διοργανώνει η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και η Αντιπεριφέρεια Π.Ε. Ευρυτανίας που στοχεύουν στην προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού με την ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Περιηγηθείτε στις σπάνιες ομορφιές της Λίμνης μας, θαυμάστε από κοντά τα καταπληκτικά γαλαζοπράσινα νερά της, χαθείτε στη μαγεία των εξαιρετικών φοιόδ που δημιουργούνται, βιώστε μια αξέχαστη εμπειρία με την εν πλω ξενάγηση! Είμαι βέβαιος ότι το αποτέλεσμα θα σας συναρπάσει!

Νεκτάριος Φαρμάκης Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

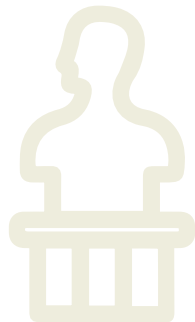
Οι Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας μαζί με τους Δήμους Αग्रινίου, Αγράφων, Αμφιλοχίας και Καρπενησίου προχωράμε από κοινού στην αξιοποίηση ενός περιβαλλοντικού και ενεργειακού θησαυρού που αξίζει και μπορεί να γίνει ένας από τους πιο επισκεψίμους οικότοπους της Ελλάδας. Η λίμνη Κρεμαστών, η μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της Ελλάδας, ενώνει την Αιτωλοακαρνανία με την Ευρυτανία, δύο περιοχές με πλούσιο υδάτινο δυναμικό που έρχονται ακόμη πιο κοντά φέτος το καλοκαίρι. Εκδηλώσεις αθλητικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντολογικού ενδιαφέροντος, αλλά και δρομολογήσεις σκαφών για περιηγήσεις στη λίμνη είναι ορισμένες μόνο από τις δράσεις που εντάσσουμε στο «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης & Ανάδειξης περιοχής Λιμνών και Τεχνητών Φραγμάτων Ανάντη Φράγματος Κρεμαστών έως τις εκβολές του Αχελώου». Με κοινό στρατηγικό στόχο προχωράμε στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και γενικότερα στη διατήρηση του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντος. Δομημένα, σχεδιάζουμε και υλοποιούμε έργα για την ανάδειξη και αξιοποίηση της Λίμνης και των παραλίμνιων περιοχών, δημιουργώντας παράλληλα συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης.

Γιώργος Παπαναστασίου Δήμαρχος Αग्रινίου

Το εγχείρημα πέτυχε! Η Λίμνη Κρεμαστών, ένας υδάτινος κόσμος γεμάτος μαγεία, αναδείχτηκε σε περιβαλλοντικό προορισμό. Χαρήκαμε κι εμείς, μαζί με τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής και τους επισκέπτες, την περιήγηση σε ένα τοπίο απaráμλληλης ομορφιάς!

Η συνεργασία μας επιβεβαίωσε ότι η επένδυση στον φυσικό πλούτο είναι πράξη εθνικής σημασίας με πολλαπλά οφέλη. Έχουμε χρέος και καθήκον να συμμετέχουμε στη συνέχιση της προσπάθειας με όλες μας τις δυνάμεις. Καλές βόλτες στη Λίμνη Κρεμαστών!

Γιώργος Κατσούλας Δήμαρχος Αμφιλοχίας

Χρειάστηκαν τα νερά τεσσάρων ποταμών, του Αχελώου, του Αγραφιώτη, του Ταυρωπού και του Τρικεριώτη, για να δημιουργηθεί η μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της Ελλάδας, η λίμνη των Κρεμαστών. Ενταγμένη στο δίκτυο Natura 2000 και τοποθετημένη ανάμεσα στην Αιτωλοακαρνανία και την Ευρυτανία, ενώνει τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας. Ενώνει όμως και τέσσερις Δήμους, της Αμφιλοχίας, του Αγρινίου, των Αγράφων και του Καρπενησίου, οι οποίοι αναζητούμε δυνατότητες συνεργασίας ώστε να αναδείξουμε και να κάνουμε γνωστή σε όλους τη σπάνια φυσική ομορφιά που μοιραζόμαστε. Σας καλούμε να στηρίξετε τις δράσεις που σχεδιάζουμε και να γίνετε εσείς με τη σειρά σας οι αυριανοί «πρεσβευτές» της λίμνης Κρεμαστών σε όλη την Ελλάδα!

Αριάδνη Σωκρατίδου Διευθύντρια Περιβάλλοντος ΔΕΗ

Αγαπητοί φίλοι της φύσης και των υπαίθριων δραστηριοτήτων, καλώς ήρθατε στη Λίμνη Κρεμαστών και τις δραστηριότητες που προσφέρει.

Το Φράγμα Κρεμαστών, ως ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα βιώσιμης ανάπτυξης στη χώρα, αναδεικνύει το όραμα της ΔΕΗ για περιβαλλοντικά βιώσιμη παραγωγή ενέργειας.

Ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός Κρεμαστών της ΔΕΗ, ισχύος 440 MW, παράγει καθαρή ηλεκτρική ενέργεια και συμβάλει στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής.

Παράλληλα, η τεχνητή Λίμνη Κρεμαστών που έχει δημιουργηθεί ανάντη του φράγματος από το 1965, αποτελεί έναν εξαιρετικό βίοτοπο, που αποδεικνύει ότι η ηλεκτροπαραγωγή μπορεί να συμβαδίζει με την προστασία του περιβάλλοντος και παράλληλα να συμβάλει στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, καλύπτοντας τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Καθώς ανακαλύπτετε τις μοναδικές ομορφιές της μεγαλύτερης τεχνητής λίμνης της χώρας μας, αξίζει να επισκεφθείτε και τις γέφυρες Τατάρνας και Επισκοπής, οι οποίες κατασκευάστηκαν από τη ΔΕΗ για την ομαλή και απρόσκοπτη μετακίνηση των κατοίκων και των επισκεπτών.

Ας συνεχίσουμε να προστατεύουμε και να απολαμβάνουμε αυτόν τον υπέροχο τόπο, που μας δείχνει τον δρόμο για ένα μέλλον αναπτυξιακό και πράσινο, ένα μέλλον βιώσιμο για τις επόμενες γενεές.

Στη **λίμνη των Κρεμαστών**, ενώνονται τα νερά τεσσάρων ποταμών. Ενώνονται όμως και τέσσερις Δήμοι, της Αμφιλοχίας, του Αγρινίου, του Καρπενησίου και των Αγράφων, καθώς και δύο Περιφέρειες, της Δυτικής Ελλάδας και της Στερεάς.

Η μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη στην Ελλάδα προσφέρει ένα από τα ομορφότερα φυσικά τοπία στη χώρα μας, αφού τα πρασινογάλαζα νερά της περικλείονται από δαντελωτές ακτές που μοιάζουν με φιόρδ, περικυκλωμένα από βουνά, δάση και λιβάδια, γέφυρες και πετρογέφυρα.

Η περιοχή προσφέρει κάτι το διαφορετικό για κάθε επισκέπτη: ορεινές διαδρομές για ορειβασία και εναλλακτικό τουρισμό, μνημεία, αρχαιολογικούς και θρησκευτικούς χώρους, όμορφα, γραφικά χωριά της Αιτωλοακαρνανίας και της Ευρυτανίας για επίσκεψη και περιήγηση.

Οι δωρεάν Βαρκάδες, που πραγματοποιούνται με μεγάλη επιτυχία, αποτελούν έναν από τους καλύτερους τρόπους για να γνωρίσετε τη λίμνη των Κρεμαστών.

Είναι βέβαιο ότι οι ομορφιές που θα συναντήσετε θα σας προκαλέσουν να την επισκεφθείτε ξανά και ξανά, ώστε να ανακαλύψετε ακόμη περισσότερα από όλα όσα μπορεί να σας προσφέρει η περιοχή μας!

Με την υποστήριξη:

ΔΗΜΟΣ
ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΔΗΜΟΣ
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
MUNICIPALITY OF KARPENISSI

Γεωγραφία

Στην καρδιά της Ελλάδας, ανάμεσα στους νομούς Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας, 'ριζωμένη' κάτω από τα ψηλά βουνά των Αγράφων, περικυκλωμένη από πανέμορφα παραλίμνια χωριά, με τα πεντακάθαρα νερά των 4 ποταμών που εκβάλουν εκεί, τα οποία δημιουργούν τα μοναδικής ομορφιάς Ελληνικά φιόρδ, η μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της χώρας, η Λίμνη των Κρεμαστών δεν μπορεί παρά να μαγέψει κάθε επισκέπτη. Δημιουργώντας ένα περίπλοκο σχηματισμό, νοτιά μπορεί να διαχωριστεί σε 3 τμήματα, το δυτικό, μετά τη γέφυρα της Τατάρνας, το κεντρικό και μεγαλύτερο, όπου εισχωρεί μια λωρίδα γης και το ανατολικό τμήμα, μετά τη γέφυρα της Επισκοπής. Έχει δαντελωτή ακτογραμμή και γαλαζοπράσινα νερά, με τους μοναδικούς ελαιώνες της περιοχής να δεσπόζουν στο τοπίο, ενώ στις παράχθιες ζώνες υπάρχουν πλατανοδάση, πλούσια χλωρίδα και βοσκότοπια. Η Λίμνη που καθρεφτίζονται οι ψηλές κορυφές των βουνών, δημιουργεί μοναδικές ευκαιρίες για εξερεύνηση και αξέχαστες εμπειρίες. Εξαιρετική θέα στη Λίμνη μπορεί κανείς να απολαύσει είτε κοντά στα Φιδάκια Ευρυτανίας, στο πολυφωτογραφημένο σημείο Τσαγκαράλωνα, είτε από την Επισκοπή και τον Τριπόταμο. Η εικόνα είναι σε κάθε περίπτωση μαγευτική.

Ιστορία

Στα τέλη της δεκαετίας του 1950 ξεκίνησε μια οργανωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ, με στόχο να παραχθεί άφθονη και φθηνή ηλεκτρική ενέργεια από τα ορμητικά νερά του ποταμού Αχελώου. Το φιλόδοξο σχέδιο αναφερόταν στις εφημερίδες της εποχής ως το "μεγαλύτερο υδροηλεκτρικό έργο της Ελλάδος". Η τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών δημιουργήθηκε το 1965 μετά την κατασκευή του φράγματος των Κρεμαστών από τα νερά των ποταμών Αχελώου, Αγραφιώτη, Ταυρωπού και Τρικεριώτη. Έχει επιφάνεια 80,6 τετραγωνικά χιλιόμετρα, χωρητικότητα 4.750.000.000 m³ νερού και είναι η μεγαλύτερη τεχνητή Λίμνη της Ελλάδας. Το Φράγμα, κατασκευασμένο σε ένα στένωμα της κοίτης του Αχελώου, έχει ύψος 160 μέτρων και πλάτος βάσης 457 μέτρων, που το καθιστά από τα μεγαλύτερα γεωφράγματα της Ευρώπης με όγκο 8.130.000 m³. Η κατασκευή του από χώμα και χαλίκι, και όχι όπως συνήθως από μπετόν, το χαρακτηρίζει ως γεώφραγμα. Η κατασκευή του φράγματος είναι απόρροια πολλών μελετών. Η πρώτη έρευνα για το φράγμα έγινε μεταξύ του 1918-1921 από τους μηχανικούς Sehri και Dubois, ένα Ελβετό και ένα Γάλλο, για λογαριασμό του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Το 1938 η αμερικανική εταιρεία Cooper εκπόνησε προκαταρκτική μελέτη παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για παραγωγή αλουμινίου. Το 1941 Γερμανοί καθηγητές συνέταξαν σχετική έκθεση και το 1946 η υπόθεση του φράγματος ήρθε και πάλι στην επιφάνεια μέσω του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ενώ ουσιαστική κινητικότητα επήλθε μετά το 1950. Στο υδροηλεκτρικό φράγμα Κρεμαστών της ΔΕΗ υπάρχουν εγκατεστημένες 4 μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με συνολική ισχύ 440 MW και ο υδροηλεκτρικός σταθμός λειτουργεί με υδροστροβίλους. Η κατασκευή του φράγματος είχε ως συνέπεια πλιν της δημογραφικής μεταβολής της ευρύτερης περιοχής εξαιτίας της μετακίνησης σημαντικού μέρους του πληθυσμού, να βυθιστούν κάτω από τα νερά μαζί με τους οικισμούς, και μνημεία όπως η Μονή Επισκοπής αλλά και το ιστορικό γεφύρι της Τατάρνας και περιβάλλεται από δεκάδες ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία. Το τέλος μιας εποχής σήμανε παράλληλα και την αρχή μιας νέας με την Λίμνη των Κρεμαστών να αποτελεί σήμερα πυρήνα για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής και πόλο έλξης για επισκέπτες και φυσιολάτρες που αναζητούν μια μοναδική εμπειρία μέσα σε ένα καθλιωτικό φυσικό περιβάλλον.

Συνδιοργανωτές

2ο ΑΓΡΑΦΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΝΑΡΡΙΚΗΣΗΣ

Τοπόλιμα-Βαλιώρα

11,12 & 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

Διατελείται στη μεγάλη του αθλοστάσιον Δοξιάς Σακάρη
(11 Μίση 7962 - 12 Αγρίνου 2022)

Αναρρίχηση
Ρεζοπορία

Rappel
River trekking

Deep Water
solo event

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΜΕ ΤΟΥΣ **48 ΩΡΕΣ** the band

12 Αυγούστου ΩΡΑ:22.00μμ

Ένα δυνατό live party, με φόντο τα πανέμορφα βουνά μας, έρχεται να ξεσηκώσει μικρούς και μεγάλους.

GREECE

Οικοτουριστικός
Σύλλογος
Βαλαώρας

Δωρεάν

Κανόε στη Λίμνη Κρεμαστών Καλοκαίρι 2023 Προβλήτα Σιφισίας

Πρόγραμμα διαδρομών

29-30 Ιουλίου

5-6 Αυγούστου

11-12-13 Αυγούστου

18-19-20 Αυγούστου

Ώρες εκκίνησης: 09:30, 10:10, 10:50, 11:20, 12:00, 12:40

Κατόπιν Ραντεβού στο τηλ.: 6976579359

(Οικοτουριστικός Σύλλογος Βαλαώρας).

FINIX ADVENTURES

Η δράση θα υλοποιηθεί από τη Finix Adventures.

10 ημέρες - 6 διαδρομές - 40' διάρκεια

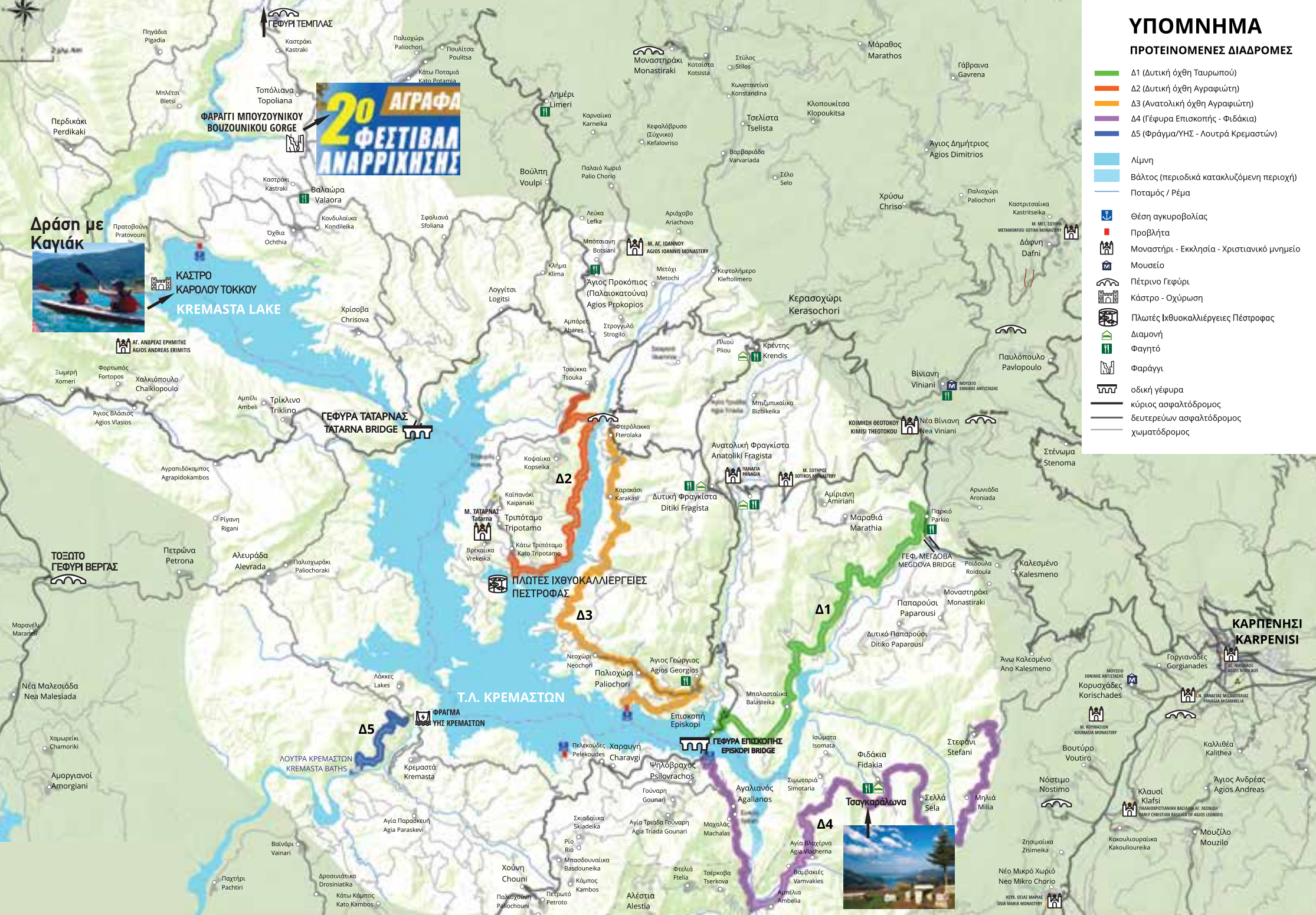
Δράση με Κανόε με κατεύθυνσή προς το ιστορικό κάστρο του Καρόλου Τόκου. Οι περιηγήσεις θα περιλαμβάνουν ξενάγηση για το μοναδικής αισθητική και φυσική αξία βόρειο κομμάτι της Λίμνης Κρεμαστών. Μια μοναδική εμπειρία για όσους αναζητούν να συνδυάσουν την ενασχόληση με μία ήπια μορφή αθλητισμού και παράλληλα μία τουριστική περιήγηση.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

- Δ1 (Δυτική όχθη Ταυρωπού)
- Δ2 (Δυτική όχθη Αγραφιωτή)
- Δ3 (Ανατολική όχθη Αγραφιωτή)
- Δ4 (Γέφυρα Επισκοπής - Φιδάκια)
- Δ5 (Φράγμα ΥΗΣ - Λουτρα Κρεμαστών)

- Λίμνη
- Βάλτος (περιοδικά κατακλυζόμενη περιοχή)
- Ποταμός / Ρέμα

- Θέση αγκυροβολίας
- Προβλήτα
- Μοναστήρι - Εκκλησία - Χριστιανικό μνημείο
- Μουσείο
- Πέτρινο Γεφύρι
- Κάστρο - Οχύρωση
- Πλατές Ιχθυοκαλλιέργειες Πέστροφας
- Δαμονή
- Φαγητό
- Φαραγγί

- οδική γέφυρα
- κύριος ασφαλτόδρομος
- δευτερεύων ασφαλτόδρομος
- χωματόδρομος

2ο ΑΓΡΑΦΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΝΑΡΡΙΚΗΣΗΣ

ΦΑΡΑΓΓΙ ΜΠΟΥΖΟΥΝΙΚΟΥ ΒΟΥΖΟΥΝΙΚΟΥ GORGE

ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΚΚΟΥ KREMASTA LAKE

ΓΕΦΥΡΑ ΤΑΤΑΡΝΑΣ ΤΑΤΑΡΝΑ BRIDGE

ΠΛΑΤΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΠΕΣΤΡΟΦΑΣ

ΦΙΔΑΚΙΑ ΦΙΔΑΚΙΑ Τσαγκαράλινα

Στο χάρτη της προηγούμενης σελίδας αποτυπώνονται **5** διαδρομές κατάλληλες για περιήγηση με αυτοκίνητο (οι περισσότερες σε χωματόδρομους) αλλά και με ποδήλατο. Αποτυπώνονται επίσης, με ειδικό σύμβολο οι θέσεις όπου υπάρχουν προβλήτες και αγκυροβόλια.

Διαδρομή 1

Δυτική όχθη Ταυρωπού. Κινείται σε χωματόδρομο παράλληλα με τον ποταμό Ταυρωπό (Μέγδοβα) στη δυτική όχθη του, από το Παρκιό ως τη γέφυρα της Επισκοπής (μήκος 16 χλμ)

Διαδρομή 2

Δυτική όχθη Αγραφιώτη. Παραποτάμια διαδρομή από την Τσούκα έως τον Τριπόταμο επί αγροτικής οδού μήκους. (μήκος 11,5 χλμ)

Διαδρομή 3

Ανατολική όχθη Αγραφιώτη. Παραλίμνια διαδρομή από Φτερόλακα – Νεοχώρι – Παλιοχώρι – Άγιο Γεώργιο, έως το πορθμείο που συνέδεε την Ευρυτανία με την Αιτωλοακαρνανία μετά την κατασκευή του φράγματος των Κρεμαστών (μήκος 21,5 χλμ)

Διαδρομή 4

Συνδέει τη Γέφυρα της Επισκοπής μέσω Αγαλιανού, Αμπελίων, Αγίας Βλαχέρνας με τον παραδοσιακό οικισμό Φιδάκια και τους λοιπούς οικισμούς (Σελλά, Μηλιά, Γόλιανη) (μήκος 16χλμ)

Διαδρομή 5

Η διαδρομή ξεκινά από το Φράγμα και τον επισκέψιμο Υδροηλεκτρικό Σταθμό, ακολουθεί αγροτικό δρόμο μέχρι τα Λουτρά Μπαλκόννας (Ιαματικά Λουτρά Κρεμαστών) (μήκος 5χλμ.)

Οι Γέφυρες της Λίμνης

Η Νέα Γέφυρα Τατάρνας και το Παλιό Γεφύρι

Η κατασκευή της νέας γέφυρας της Τατάρνας, ξεκίνησε το 1965 και ολοκληρώθηκε το 1970 από τον πολιτικό μηχανικό Αρίσταρχο Οικονόμου. Η γέφυρα της Τατάρνας διαθέτει τρεις καμάρες, από τις οποίες η μεγαλύτερη έχει πλάτος 196 μέτρων, οι άλλες 150 και 97 και βραβεύτηκε τρεις φορές σε διεθνείς διαγωνισμούς. Από τη νέα γέφυρα διέρχεται επαρχιακή οδός που συνδέει το Νομό Ευρυτανίας με το Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Το παλιό πέτρινο γεφύρι της Τατάρνας που καταποντίστηκε στη λίμνη ήταν μονοκάμαρο και πιθανόν χτισμένο τον 17ο αιώνα. Στο ιστορικό γεφύρι της Τατάρνας δόθηκε το 1821 η πρώτη μάχη των Ελλήνων της Ρούμελης εναντίον των Τούρκων.

Η Γέφυρα της Επισκοπής

Κατασκευάστηκε ανάμεσα στο 1962 και 1967, στο χωριό της Επισκοπής, στα σύνορα Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας, στον άξονα μεταξύ Δυτικής Φραγκίστας και Χούνης. Στηρίχθηκε σε 7 κολώνες και οι κεντρικές κολώνες – κοντά στην κοίτη – φτάνουν τα 85 μέτρα ύψος. Η γέφυρα έχει πλάτος 9 μέτρα και μήκος 700 μέτρα. Στο παλιό χωριό, βρισκόταν ο ναός της Παναγίας της Επισκοπής, από τα σπουδαιότερα βυζαντινά μνημεία της Ελλάδας. Ο ιστορικός αυτός ναός υπήρξε κατά τα Βυζαντινά χρόνια έδρα της Επισκοπής Λιτζάς και Αγράφων και μαρτυρά τη σπουδαιότητα του χωριού κατά την εποχή εκείνη. Υπολογίζεται πως δημιουργήθηκε κατά την περίοδο της Εικονομαχίας (8ος - 9ος αιώνας). Όταν αποφασίστηκε η κατασκευή της τεχνητής λίμνης έγιναν έρευνες στο ναό και ανακαλύφθηκαν τρία στρώματα τοιχογραφιών, του 8ου-9ου αιώνα, του 11ου και του 13ου. Οι τοιχογραφίες αφαιρέθηκαν και μεταφέρθηκαν στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο των Αθηνών, όπου βρίσκονται και σήμερα.

[\(Δες το ναό στην 3D προβολή στο Κ.Ι.Π.Ε.\)](#)

Τα Ιστορικά Γεφύρια της Λίμνης

Γεφύρι Τέμπλας

Το γεφύρι της Τέμπλας βρίσκεται στον Αχελώο, και ενώνει τα χωριά Τοπόλιανα της Ευρυτανίας και Βρουβιανά του Βάλτου. Χτίστηκε το 1909 από τον Ηπειρώτη μάστορα Νικόλαο Σούλη, με χρηματοδότηση του Βαλτινού πολιτικού Νικολάου Στράτου. Πήρε το όνομά του από ένα μεγάλο κορμό ελάτου (ΤΕΜΠΛΑ) που τοποθέτησαν οι κάτοικοι των γύρω χωριών προκειμένου να διασχίζουν το ποτάμι, πριν κατασκευαστεί το γεφύρι.

Γεφύρι του Μανώλη (Ευρυτανία)

Είναι το αρχαιότερο τοξωτό γεφύρι της Ευρυτανίας και κατασκευάστηκε το 1659, την περίοδο της ύστερης Τουρκοκρατίας – σύμφωνα με επιγραφή που βρίσκεται πάνω στο γεφύρι – από τεχνίτη της περιοχής, τον Μανώλη Χρυσιώτη. Για περισσότερα από 400 χρόνια, το πέτρινο μονότοξο γεφύρι διαμέτρου περίπου 30 μέτρων, αριστούργημα της λαϊκής αρχιτεκτονικής, συνέδεε τις δύο όχθες του Αγραφιώτη, ως το 1960 που βυθίστηκε στα νερά της λίμνης των Κρεμαστών. Ωστόσο ανάλογα με το ύψος των βροχοπτώσεων κάθε χρονιάς, κατά περιόδους αναδύεται λόγω και της θέσης του στις παρυφές της λίμνης.

Γεφύρι Βίνιανης (Ευρυτανία)

Αυτό το μονότοξο πέτρινο γεφύρι βρίσκεται γεωγραφικά ανάμεσα από τα χωριά της Παλιάς Βίνιανης, της Νέας Βίνιανης, στον ποταμό Μέγδοβα και τα παλαιότερα χρόνια περνούσε το μονοπάτι που συνέδεε το Καρπενήσι με τα Άγραφα. Για το πότε χτίστηκε το γεφύρι δεν μπορεί να το πει κανείς με βεβαιότητα, αλλά το τοποθετούμε το δεύτερο μισό του 17ου αιώνα. Πλέον η διάσχιση του ποταμού γίνεται από γέφυρα τύπου Μπέλεϊ κοντά στο χωριό Παρκιό. Από το γεφύρι περνάει το μονοπάτι Ε4.

Γεφύρι Της Βέργας (Αιτωλοακαρνανία)

Η μονότοξη πετρόκτιστη γέφυρα της Βέργας στον Ίναχο ποταμό, βρίσκεται στον Ορεινό Βάλτο, Δήμου Αμφιλοχίας και γεφυρώνει τον παραπόταμο του Αχελώου Ίναχο. Χτίστηκε σύμφωνα με την παράδοση γύρω στο 1600 μ.Χ. από Ηπειρώτες μαστόρους. Ειδικά η γέφυρα της Βέργας μαζί με την τελευταία, συνέβαλε τα μέγιστα στην επικοινωνία και το εμπόριο με την δυτική Ευρυτανία και την Αργιθέα. Σώζεται σε πολύ καλή κατάσταση, αφού συντηρήθηκε το 2007.

Μάθε περισσότερα για τα ιστορικά γεφύρια της Ευρυτανίας στην μόνιμη έκθεση του ΚΙΠΕ: www.kipe.gr

Θρησκευτικά Μνημεία

Μοναστήρι της Τατάρνας (Ευρυτανία)

Το Μοναστήρι της Παναγίας Τατάρνας βρίσκεται στην ανατολική όχθη της μεγάλης τεχνητής λίμνης των Κρεμαστών στην Δυτική Ευρυτανία, στο Δήμο Αγράφων. Η ιστορία της Μονής Τατάρνας αρχίζει από τις αρχές του 12ου αιώνα με την εύρεση της Ιεράς Εικόνας. Στην τοποθεσία που βρέθηκε η εικόνα κτίστηκε το πρώτο μοναστήρι, όμως το 14ο αιώνα η μονή καταστράφηκε. Ωστόσο το 1955 δύο μοναχοί, ο Μεθόδιος και ο Δαυίδ έχτισαν εκ νέου την Ιερά Μονή. Στο Μοναστήρι αυτό ο Μεγάλος Προεπαναστατικός Ήρωας ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, δώρισε ένα ασημένιο καντήλι που φυλάσσεται στην σπουδαία από ιερά κειμήλια Κειμηλιοθήκη της Μονής.

Μονή Σωτήρος (Αγία Σωτήρα) και Παναγία (Ευρυτανία)

Το σπουδαιότερο μνημείο της Ανατολικής Φραγκίστας είναι η Ιερά Μονή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, η γνωστή σε όλους τους Ευρυτάνες και Ρουμελιώτες "η Σωτήρα" που βρίσκεται σε μια ιδιαίτερα όμορφη τοποθεσία με πολλά νερά και μεγάλα πλατάνια. Χτίστηκε τον 16ο αιώνα, λεηλατήθηκε και καταστράφηκε πολλές φορές. Αξιόλογο αριστούργημα υψηλής ξυλογλυπτικής τέχνης θεωρείται ο και από τις δύο πλευρές του σκαλισμένος πολυέλιος που όμοιός του υπάρχει σε μοναστήρια του Αγίου Όρους, καθώς και το σμαλτοκέντητο ψαλτήρι, αναλόγιο με ελεφαντοστούν.

Μονή Αποτομής Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου (Άη Γιάννης) Παλαιοκατούνας (Ευρυτανία)

Ανατολικά 3χλμ. από το χωριό, βρίσκεται το ξωκλήσι της Αποτομής Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, που κάποτε βρισκονταν σε άνηψη, με μεγάλο ζωικό κεφάλαιο και κτηματική περιουσία. Χτίστηκε στα μέσα του 18ου αιώνα αλλά καταστράφηκε το καλοκαίρι του 1823 από τον Μουσταή Πασά της Σκόνδρας κατά την κάθοδο του προς το Μεσολόγγι, ξαναχτίστηκε το 1850 αλλά ο σεισμός του 1966 κατέστρεψε και ετούτον. Σήμερα υπάρχει καινούργιος στη θέση των προηγούμενων. Πλησίον υπάρχει το ριζοσπήλι που κατά την παράδοση βρέθηκε η εικόνα του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, και έτσι χτίστηκε το ομώνυμο μοναστήρι.

Ασκητήριο του Άγιου Ανδρέα του Ερημίτη (Αιτωλοακαρνανία)

Στην περιοχή του ορεινού Βάλτου, κοντά στη λίμνη των Κρεμαστών βρίσκεται το χωριό Χαλκιδόπουλο. Πέντε χιλιόμετρα βορειοανατολικά του χωριού βρίσκεται το σπήλαιο του Αγίου Ανδρέα του Ερημίτη. Το μικρό σπήλαιο είναι χωμένο μέσα στο όρος Κανάλα και έχει «πιάτο» τη λίμνη των Κρεμαστών συμβάλλοντας περισσότερο σε μια αξέχαστη εμπειρία και μια μοναδική θέα. Στο εκκλησάκι της σπηλιάς υπάρχει η αγιογραφία της Παναγίας Πλατυτέρας του 14ου αιώνα και πίσω από το ιερό βρίσκεται ο τάφος του Αγίου.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης Βίνιανης (Ευρυτανία)

Ο ιστορικός οικισμός της παλιάς Βίνιανης υπήρξε πρωτεύουσα της Ελεύθερης Ελλάδας την εποχή της Εθνικής Αντίστασης. Εδώ ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1944 η Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (ΠΕΕΑ), η «Κυβέρνηση του Βουνού». Το Μουσείο Στεγάζεται στο Δημοτικό Σχολείο της Παλιάς Βίνιανης και φιλοξενεί έκθεση με φωτογραφίες της εποχής, ενώ στον προαύλιο χώρο έχουν στηθεί οι προτομές των μελών καθώς και το μνημείο που είναι αφιερωμένο στην Κυβέρνηση του Βουνού. (2237031240)

Πνευματικό Κέντρο “Γεώργιος Καφαντάρης” (Ευρυτανία)

Ιδρύθηκε 50 χρόνια μετά το θάνατο του Γεώργιου Καφαντάρη, στην παραδοσιακή, πέτρινη, διώροφη κατοικία της οικογένειας που βρίσκεται στο κέντρο της Ανατολικής Φραγκίστας. Φιλοξενεί λαογραφικό υλικό, έκθεση φωτογραφίας του χωριού και πιστή αναπαράσταση του γραφείου που διατηρούσε ως πρωθυπουργός. (2237095331 - 6947587571)

Το Φαράγγι του Μπουζουνίκου (Ευρυτανία)

Το φαράγγι του Μπουζουνίκου στην Δυτική πλευρά του Δήμου Αγράφων, ανάμεσα στα χωριά Βαλαώρα και Τοπόλιανα, δίπλα στο Γρανιτσιώτη ποταμό με έδρα την Βαλαώρα. Παρέμενε για πολλά χρόνια ανεξερεύνητο και είναι συνδεδεμένο με πολλές δοξασίες και δεισιδαιμονίες της περιοχής. Καθόλου παράξενο αφού τα κάθετα τοιχώματα με την πλούσια βλάστηση δημιουργούν μαγικές εικόνες. Μία σύντομη και ευχάριστη πεζοπορική διαδρομή που θα σας μείνει αξέχαστη. Έχει περίπου μήκος 650m., εύκολο να το διασχίσει κάποιος και να συνδυάσει την πεζοπορία του με την αναρρίκηση, καθώς περιλαμβάνει περίπου 104 αναρριχητικές διαδρομές.

Λουτρά Κρεμαστών (Αιτωλοακαρνανία)

Η περιοχή της Λίμνης Κρεμαστών είναι γεμάτη από ιαματικές πηγές. Τα ιαματικά λουτρά στη θέση Μπαλκόνα είναι τα μόνα που έχουν αξιοποιηθεί. Τροφοδοτούνται από θερμομεταλλικά νερά. Αρχικά η ανάβλυση βρισκόταν στη θέση του σημερινού φράγματος με αποτέλεσμα αναγκαστικά να κλείσουν. Το νερό όμως πάντα βρίσκεται διέξοδο και την βρήκε στη δυτική όχθη της λίμνης, στη θέση που μπορείτε σήμερα να επισκεφθείτε.

📍 Τα “Μυστικά” της Λίμνης

Μοναδικά Σημεία

Σαν σμιλεμένες από γλύπτες σπηλιές, εντυπωσιακά φιόρδ, βυθισμένες εκκλησίες, μεσαιωνικά κάστρα, παραγωγικές μονάδες, είναι όσα δεν βρίσκει εύκολα ο επισκέπτης στους τουριστικούς οδηγούς, αλλά μπορεί να ανακαλύψει με μια βαρκάδα στη λίμνη, κάνοντας τη βόλτα στη λίμνη μια μοναδική εμπειρία που συνθέτει το μοναδικό φυσικό περιβάλλον, μνήμες της χαμένης ιστορίας της περιοχής και το παρόν της ανάπτυξης και αξιοποίησης της λίμνης.

Πλωτές Ιχθυοκαλλιέργειες Πέστροφας

Στη λίμνη υπάρχουν δύο σύγχρονες μονάδες εκτροφής πέστροφας σε πλωτές ιχθυοκαλλιέργειες. Η άγρια πέστροφα είναι ψάρι των γλυκών νερών και ζει στα ποτάμια της Ευρυτανίας, αλλά και οι πέστροφες των ιχθυοκαλλιεργειών μεγαλώνουν στα ίδια καθαρά νερά που εκβάλλουν στη λίμνη. Η τοπική γαστρονομία προτείνει την πέστροφα παναρισμένη με καλαμποκάλευρο και τηγανιτή σε ζωικό βούτυρο.

Κάστρο “Καρόλου Τόκκου” - Σιβίστα

Ο έφορος Βυζαντινών αρχαιοτήτων κ. Λάζαρος Δεριζιώτης, κατά την εισήγηση του στο 2ο παγκόσμιο συνέδριο Ευρυτανών (2005), τοποθέτησε την κατασκευή του γύρω στον 15ο αι. και την απέδωσε στον Κάρολο Α΄ Τόκο, της ηγεμονικής οικογένειας που είχε εγκατασταθεί στην Κεφαλλονιά από το 1357. Η περίμετρος του κάστρου είναι περίπου 80 μ. και είναι κτισμένο πάνω στο νησάκι του Αϊ Νικόλα.

Υδροηλεκτρικός Σταθμός Κρεμαστών και Φράγμα ΔΕΗ

Στον Υδροηλεκτρικό Σταθμό Κρεμαστών ΔΕΗ, υπάρχουν εγκατεστημένες και λειτουργούν 4 μονάδες συνολικής ισχύος 440 MW. Το Φράγμα είναι χωμάτινο με αργιλικό πυρήνα και κατασκευάστηκε από υλικά που βρίσκονταν στις παραποτάμιες περιοχές.

Το σημείο όπου κατασκευάστηκε είναι γνωστό ως ‘πήδημα του Κατσαντώνη’ γιατί είναι το πιο στενό πέρασμα του Αχελώου ποταμού και σύμφωνα με το θρύλο ο ήρωας των Αγράφων μπορούσε να το περνάει με ένα του άλμα (πήδημα). Στις εγκαταστάσεις του ΥΗΣ Κρεμαστών ΔΕΗ, εφόσον οι συνθήκες λειτουργίας το επιτρέπουν, υπάρχει επισκέψιμη για το κοινό αίθουσα με φωτογραφικό υλικό από την κατασκευή του και πραγματοποιούνται ξεναγήσεις κατόπιν ραντεβού (Πληροφορίες: Τ. 6973358298).

ΛΙΜΝΗ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ - ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Δρομολόγια και ώρες πλεύσης

Τα σκάφη θα περιηγούνται στη Λίμνη Κρεμαστών καθημερινά, από 10:00π.μ. έως 18:00μ.μ, για τα **σκάφη 1** και **2**

και 09:00π.μ. έως 19:00μ.μ. για το **σκάφος 3**, εκτελώντας το κάτωθι πρόγραμμα:

Σκάφος 1

Δύο διαδρομές από δύο φορές την ημέρα η καθεμία / με επιστροφή (τέσσερα συνολικά δρομολόγια)

Οι διαδρομές που θα πραγματοποιούνται είναι:

A) Διαδρομή

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΠΛΩΤΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΓΕΦ. ΜΑΝΩΛΗ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τερματισμός)

B) Διαδρομή

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΓΕΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ - ΠΑΡΚΙΟ - ΑΓΑΛΙΑΝΟΣ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τερματισμός)

Σκάφος 2

A) Διαδρομή

ΤΑΤΑΡΝΑ - ΠΛΩΤΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΓΕΦ. ΜΑΝΩΛΗ - ΤΑΤΑΡΝΑ (τερματισμός)

B) Διαδρομή

ΤΑΤΑΡΝΑ - ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΚΚΟΥ- ΤΕΜΠΛΑ - ΤΑΤΑΡΝΑ (τερματισμός)

Γ) Διαδρομή

ΣΙΒΙΣΤΑ - ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΚΚΟΥ - ΓΕΦ. ΤΕΜΠΛΑΣ - ΣΙΒΙΣΤΑ (τερματισμός)

Δ) Διαδρομή

ΣΙΒΙΣΤΑ - ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΚΚΟΥ - ΣΙΒΙΣΤΑ (τερματισμός)

Σε όλες τις παραπάνω διαδρομές, οι επιβάτες επιβιβάζονται στην αφετηρία και αποβιβάζονται στον τερματισμό.

Σκάφος 3

A) Διαδρομή

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΓΕΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ - ΠΑΡΚΙΟ - ΑΓΑΛΙΑΝΟΣ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΠΛΩΤΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΓΕΦ. ΜΑΝΩΛΗ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τερματισμός)

(οι επιβάτες επιβιβάζονται στην αφετηρία και αποβιβάζονται στον τερματισμό, με εξαίρεση την στάση στον Αγ. Γεώργιο που δύναται να γίνει αποβίβαση και επιβίβαση επιβατών)

B) Διαδρομή:

ΤΑΤΑΡΝΑ - ΣΙΒΙΣΤΑ - ΤΕΜΠΛΑ - ΣΙΒΙΣΤΑ - ΤΑΤΑΡΝΑ - ΓΕΦ. ΜΑΝΩΛΗ - ΤΑΤΑΡΝΑ (τερματισμός).

(οι επιβάτες επιβιβάζονται στην αφετηρία και αποβιβάζονται στον τερματισμό, με εξαίρεση τις στάσεις σε Τατάρνα και Σιβίστα που δύναται να γίνει αποβίβαση και επιβίβαση επιβατών)

Τα δρομολόγια είναι ενδεικτικά και δύναται να τροποποιηθούν κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου

Γέφυρα
Τέμπλας

Σιβίστα

Γέφυρα
Τατάρνας

Γεφύρι Μανώλη

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΠΛΩΤΕΣ
ΙΧΘΥΟ-
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Αγ. Γεώργιος

ΑΓΡΙΝΙΟ

Τηλ. Κρατήσεων
2237022822,
6978210268

*“Εκεί που καθρεφτίζονται
τα ψηλά βουνά”*

GREECE

Μοιραστείτε την εμπειρία σας
στη **Λίμνη Κρεμαστών** στα **social media**

#limnikremaston #evrytania
#lakekremasta #centralgreece
#ellinikafiord #ditikiellada
#pste #varkadastilimni

Σκανάρετε το QR
για να μάθετε περισσότερα
για τη Λίμνη Κρεμαστών

